

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΛΙΜΝΗ – ΜΟΥΣΕΙΑ - ΣΠΗΛΑΙΟ
ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ

Λίμνη Παμβώτιδα Ιωάννινα

Η λίμνη **Παμβώτιδα**, (*Παμβώτις*) αρχαίο όνομα της γνωστής σήμερα και ως **λίμνη των Ιωαννίνων**, βρίσκεται σε ύψος 470 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας. Έχει μήκος 7,5 περίπου χιλιόμετρα, πλάτος 1,5 ως 5 χιλιόμετρα, μέσο βάθος 4 - 5 μέτρα, μέγιστο βάθος 11 μέτρα και επιφάνεια 22,8 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Περιβάλλεται από τα **όρη Μιτσικέλι** και των ανατολικών αντερεισμάτων του **Τομάρου** (ή της Ολύτσικας), και σχηματίζεται από τα ύδατα τριών κυρίως πηγών (Ντραμπάντοβας, Σεντενίκου και Κρύας), που αναβλύζουν στους πρόποδες του Μιτσικελίου. Συνδέεται με τους θρύλους της Κυρά - Φροσύνης και του *Ντουραχάν*. Οι όχθες της είναι πυκνόφυτες και τα βουνά της Ηπείρου καθρεφτίζονται στα νερά της. **Χρονολογείται από το 10.000 π.Χ.** και αν και στο παρελθόν η *στάθμη* της είχε μειωθεί αξιοσημείωτα, σήμερα αποτελεί ένα ζωντανό κομμάτι της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής. Η λίμνη αυτή είναι **ιχθυοτρόφος**, περίφημα δε είναι τα χέλια και οι καραβίδες της.

Στο Νησάκι της Κυρά – Φροσύνης

- Στο Νησί μένουν περίπου 120 οικογένειες.
- Τα σπίτια παραδοσιακά, λιθόχτιστα με αυλές πλακοστρωμένες, πεζούλια ασβεστωμένα και πολλά λουλούδια.
- Οι κάτοικοι του Νησιού πιστεύεται ότι είναι απόγονοι της Μάνης
- Κύρια απασχόληση τους το ψάρεμα στη λίμνη και η ιχθυοκαλλιέργεια.
- Στο Νησί υπάρχει το σπίτι που σκοτώθηκε ο Αλή Πασάς.

ΡΥΠΑΝΣΗ

Η κυρά της λίμνης

- Η Φροσύνη ήταν μια ιδιαίτερα όμορφη γυναίκα, προκλητική για την εποχή της, μορφωμένη και από ονομαστή οικογένεια.
- Την πάντρεψαν με τον έμπορο Δημήτριο Βασιλείου, ο οποίος όμως έλειπε πολύ συχνά για δουλειές.
- Όταν ο άντρας της έλειπε στην Βενετία ο έρωτας του Μουχτάρ, γιου του Αλή πασά εκδηλώθηκε, η κυρά-Φροσύνη υπέκυψε και μάλιστα ο έρωτας δεν έμεινε κρυφός.

- Η γυναίκα του Μουχτάρ πλησίασε τον Αλή, του παραπονέθηκε για την εξωσυζυγική δραστηριότητα του γιου του και του ζήτησε να την τιμωρήσει.
- Ο Αλή πήγε στο σπίτι της κυρα-Φροσύνης και συνέλαβε μαζί με αυτήν άλλες 17 Γιαννιώτισσες.
- Τις έπνιξαν όλες τη νύχτα της 11ης Ιανουαρίου 1801. Το πτώμα της κυρά Φροσύνης καθώς και μερικών από τις υπόλοιπες 17 γυναίκες εκβράστηκαν στην όχθη της λίμνης, κηδεύτηκαν και θάφτηκαν.

ΤΗΣ ΦΡΟΣΥΝΗΣ

■ Τ' ακούσατε τι γίνηκε 'ς τα Γιάννενα, τη λίμνη,
που πνίξανε τοις δεκαφτά με την κυρά Φροσύνη;
Αχ, Φροσύνη παινεμένη,
τι κακό παθες, καϊμένη!
Άλλη καμιά δεν τό βαλε το λιαχουρί φουστάνι,
πρώτ' η Φροσύνη το βαλε και βγήκε 'ς το σιργιάνι
Αχ, Φροσύνη παινεμένη,
και 'ς τον κόσμο ξακουσμένη!
Δε σ' τό 'λεγα, Φροσύνη μου, κρύψε το δαχτυλίδι,
γιατί αν το μάθη ο Αλήπασας θε να σε φάη το φίδι;
Αχ, Φροσύνη μου καϊμένη,
τι πολύ κακό θα γένη!
Αν είστε Τούρκοι αφήστε με, χίλια φλωριά σας δίνω,
σύρτε με 'ς το Μουχτάρπασα, δυο λόγια να του κρίνω”
Αχ, Φροσύνη μου καϊμένη,
τι κακό πολύ θα γένη!

- «Πασά μου, πού είσαι, πρόβαλε, τρέξε να με γλυτώσης, μέρωσε τον Αλή πασά, και δώσε ό τι να δώσης».
Αχ, Φροσύνη πέρδικά μου,
τι κακό 'παθες, κυρά μου!
Εις το Βεζίρη τα φλωριά, τα δάκρυα δεν περνάνε,
και σένα μ' άλλαις δεκαφτά τα ψάρια θα σας φάνε.
Αχ, Φροσύνη πέρδικα μου,
μόκαψες τα σωθικά μου!
Νά ταν οι πέτραις ζάχαρη, να ρήχνανε 'ς τη λίμνη,
για να γλυκάνη το νερό για την κυρά Φροσύνη.
Αχ, Φροσύνη παινεμένη,
μέσ 'ς τη λίμνη ξαπλωμένη!
Φύσα, βοριά, φύσα, θρακιά, για ν' αγρίεψη η λίμνη,
να βγάλη ταις αρχόντισσαις και την κυρά Φροσύνη.
Αχ, Φροσύνη παινεμένη,
μεσ 'ς τη λίμνη ξαπλωμένη!
Φροσύν', σε κλαίει το σπίτι σου, σε κλαίνε τα παιδιά σου
σε κλαίν όλα τα Γιάννενα, κλαίνε την ομορφιά σου.
Αχ, Φροσύνη πέρδικα μου,
μόκαψες τα σωθικά μου!”

Το σπίτι του Αλή Πασά

ПАРКІНІН
МІ КАБЕСТЕ
СТА МПАСІА

Μουσείο κέρινων ομοιωμάτων Π.Βρέλλη

- Το Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων Π. Βρέλλη βρίσκεται έξω από το Μπιζάνι.
- Τα 150 κέρνα ομοιώματα του Μουσείου, σε φυσικό μέγεθος, αναπαριστούν μορφές κυρίως της νεότερης ιστορίας, σε τρεις θεματικές ενότητες.
 - Την Προεπαναστατική περίοδο (Κρυφό Σχολειό, Ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας).
 - Γεγονότα του 1821 (θάνατος του Αλή πασά).
 - Β' Παγκόσμιος Πόλεμος (γυναίκες της Πίνδου κ.α.).

Κρυφό Σχολειό: Διήγηση Π. Βρέλλη

- Το Κρυφό Σχολειό δεν είναι μύθος. Μέσα στους τόσους αιώνες σκλαβιάς, δε θα μπορούσαν ποτέ να κρατήσουν οι Έλληνες τη Θρησκεία και τη Γλώσσα τους, αν δεν υπήρχαν τα Κρυφά Σχολειά. Οι Τούρκοι δεν τους άφηναν να μάθουν γράμματα. Έκοβαν κεφάλια και γλώσσες χριστιανών που τολμούσαν να μιλήσουν Ελληνικά. Έτσι δημιουργούνται τα Κρυφά Σχολειά, τα σχολειά της σκλαβιάς. Στην αρχή, από το 1581, μαθαίνουμε ότι ήταν - με δάσκαλους παπαδες, ιερομόναχους ή μοναχούς. στην Κωνσταντινούπολη 10, στη Χίο 4, στην Πελοπόννησο 10 και σε άλλους τόπους περίπου 50.
- Τα Ελληνόπουλα διδάσκονταν από τα εκκλησιαστικά βιβλία: οκτα(ω)ήχι, ψαλτήρι, ωρολόγιο. Βλέπτετε ένα δικό μου «Κρυφό Σχολειό». Τα παιδιά στη σύνθεσή μου, σταμάτησαν να γράφουν, να διαβάζουν. Στοχάζονται τα λόγια του παπαδάσκαλου που τους μιλάει και τους λέει ότι είναι Χριστιανοί και Έλληνες.
- Προσπάθησα να δώσω την ατμόσφαιρα και το χώρο, όπου διδάσκονταν - νύχτα μόνο.
- Δούλεψα τα παιδιά και τον παπαδάσκαλο, από μοντέλα Ηπειρωτικής καταγωγής και τα έντυσα με ρούχα του Ηπειρωτικού χώρου.
- «Φεγγαράκι μου λαμπρό, φέγγε μου να περπατώ να πηγαίνω στο Σχολειό, να μαθαίνω γράμματα. Γράμματα σπουδάγματα του Θεού τα πράγματα.»
(Παιδικό τραγούδι)

- **Δάσκαλοι του Γένους:** Στην αρχή της Τουρκικής σκλαβιάς, τα Ελληνικά γράμματα διδάσκονταν στα Κρυφά Σχολεία, από μισογραμματισμένους παπάδες, ιερομόναχους και μοναχούς, με φλόγα και πίστη. Μετά, σιγά-σιγά και με ειδικά προνόμια που κέρδισαν οι Έλληνες - με αγώνες - εμφανίζονται τα φανερά πλέον σχολεία, όπου διδάσκουν σοφοί ιερείς και λόγιοι, οι «δάσκαλοι του γένους».

Έτσι, στα τελευταία 50 χρόνια - πριν την Επανάσταση του 1821 - έχουμε μορφωμένα νιάτα και πολύ χρήμα από το εμπόριο που αναπτύσσουν οι Έλληνες του εξωτερικού.

Στα Γιάννενα, υπήρχαν σχολές από το 1647.

Ένα μέρος μιας απ' αυτές - της Μπαλανείου Σχολής, με βιβλιοθήκες Ελληνικές και ξενόγλωσσες - έχετε μπροστά σας. Για ν' αποδώσω την ανάλογη ατμόσφαιρα ενός γραφείου - βιβλιοθήκης της, έφτιασα 1250 βιβλία - μόνον ράχες, από γύψο και τα χρωμάτισα για να φαίνονται σαν παλιά δερματόδετα. Τα κέρια ομοιώματα, είναι του μεγάλου του Γένους δάσκαλου Κοσμά Μπαλάνου (1731 - 1808) και του μαθητή του - λόγιου και φιλόσοφου, Αθανάσιου Ψαλίδα (1767 - 1829).

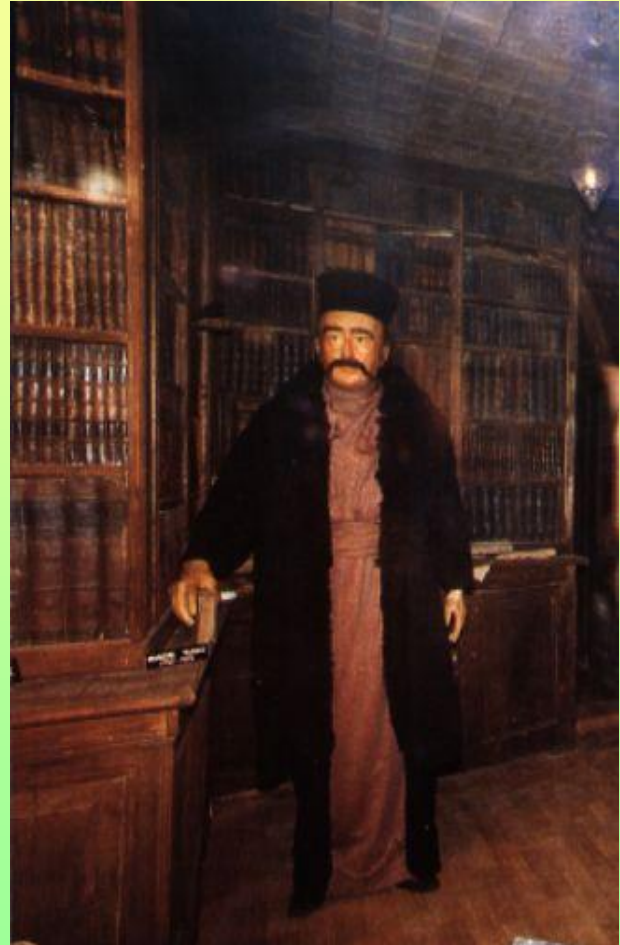
Έδωσα στον καθένα διαφορετική κατεύθυνση στο βλέμμα, όπως άλλωστε διαφορετικές ήταν και οι ιδέες τους (καθαρευουσιάνος ο Μπαλάνος, δημοτικιστής ο Ψαλίδας).

Ο Αθανάσιος Ψαλίδας, δίδασκε με νέους τρόπους και με γλώσσα την άκρα δημοτική. Έβγαλε συντακτικό και λεξικό της λαϊκής γλώσσας, και ήταν υπέρ της κατάργησης της ορθογραφίας. Εισηγήθηκε την μετάφραση των αρχαίων κειμένων και εισήγαγε τη λατινική.

Ο μαθητής του Ιωάννης Βηλαράς, το 1814, έβγαλε γραμματική της δημοτικής με τίτλο «**η Ρομέηκη γλώσσα**» ήτοι «**Μηκρή ορμήνια για τα γράμματα και την ορθογραφία της ρομέηκης γλώσσας**» και την αφιέρωσε στο δάσκαλό του Αθανάσιο Ψαλίδα.

Διονύσιος ο φιλόσοφος

Ο Κατσαντώνης

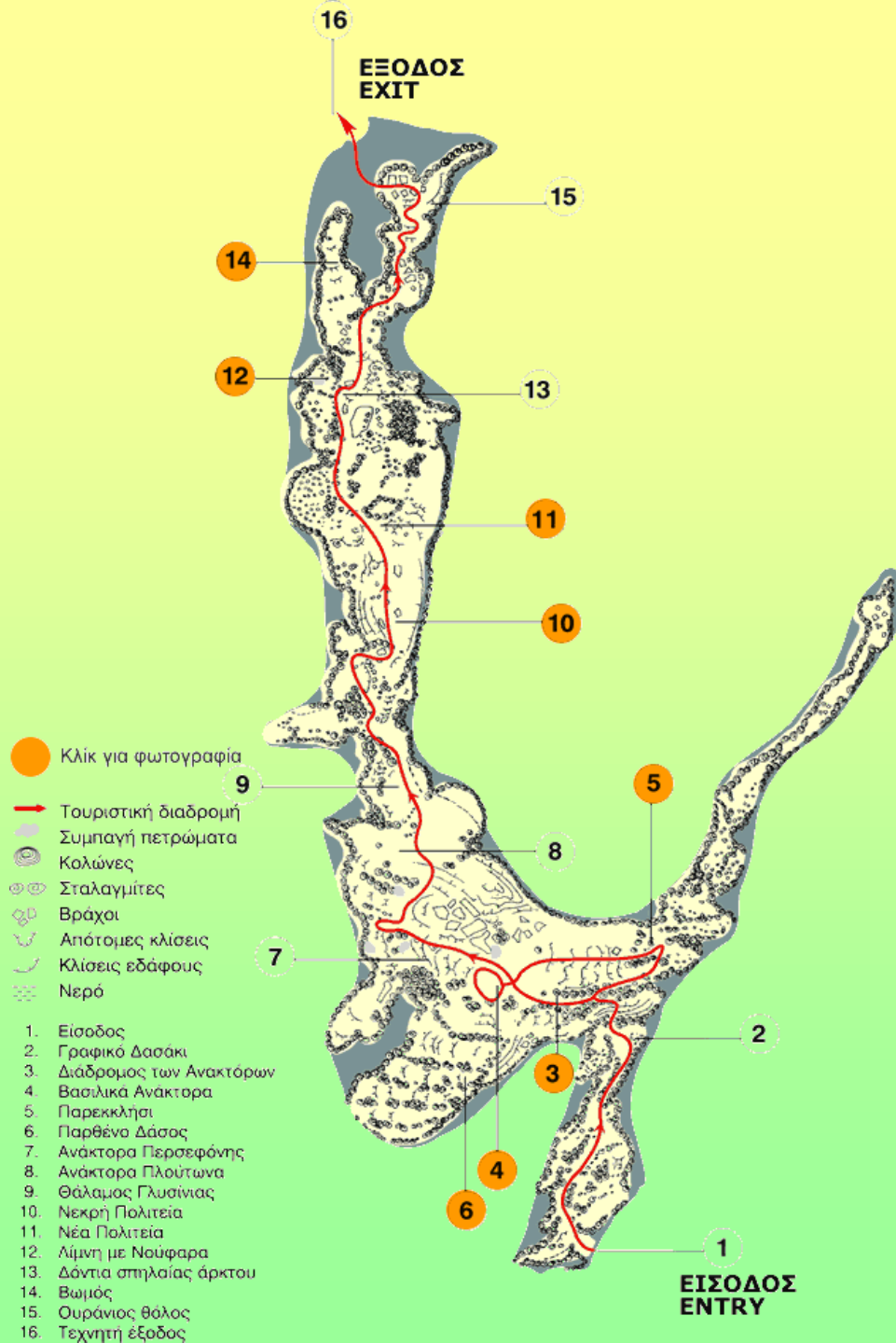

Σπήλαιο Περάματος

Το σπήλαιο Περάματος ανακαλύφθηκε τυχαία το 1940, κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, καθώς οι κάτοικοι του χωριού προσπαθούσαν να βρουν καταφύγιο από τους βομβαρδισμούς. Με το τέλος του πολέμου βρέθηκε στο Πέραμα ο Κωνσταντίνος Κασβίκης, γυμναστής και ερασιτέχνης σπηλαιολόγος όπου μαζί με την ομάδα του έβγαλε φωτογραφίες που δημοσιεύτηκαν στον τοπικό και αθηναϊκό τύπο. Έτσι έμαθαν για το σπήλαιο ο Ιωάννης και η Άννα Πετροχείλου, οι οποίοι επισκέφθηκαν το Πέραμα και άρχισαν συστηματική εξερεύνηση και χαρτογράφηση του σπηλαίου, ώστε να αξιοποιηθεί τουριστικά.

Οι σπηλαιολόγοι Ιωάννης & Άννα Πετροχείλου

- Κλικ για φωτογραφία
- Τουριστική διαδρομή
- Συμπαγή πετρώματα
- ⊙ Κολώνες
- ⊙ Σταλαγμίτες
- ⊙ Βράχοι
- ⊙ Απότομες κλίσεις
- ⊙ Κλίσεις εδάφους
- ⊙ Νερό

1. Είσοδος
2. Γραφικό Δασάκι
3. Διαδρομίες των Ανακτόρων
4. Βασιλικά Ανακτορα
5. Παρεκκλησι
6. Παρθένο Δάσος
7. Ανακτορα Περσεφόνης
8. Ανακτορα Πλούτωνα
9. Θάλαμος Γλυσίνας
10. Νεκρή Πολιτεία
11. Νέα Πολιτεία
12. Λίμνη με Νούφαρα
13. Δόντια σπηλαιοας άρκτου
14. Βωμός
15. Ουράνιος θάλος
16. Τεχνητη έξοδος

**ΕΙΣΟΔΟΣ
ENTRY**

**ΕΞΟΔΟΣ
EXIT**

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ !